

gospodarske, obrtniške in národne.

Izhajajo vsako sredo po celi pôli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 3 gold. 40 kr. za pol leta 1 gold, 70. kr. za četrt leta 90 kr., pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gol 10 kr., za četrt leta 1 gold. 10 kr.

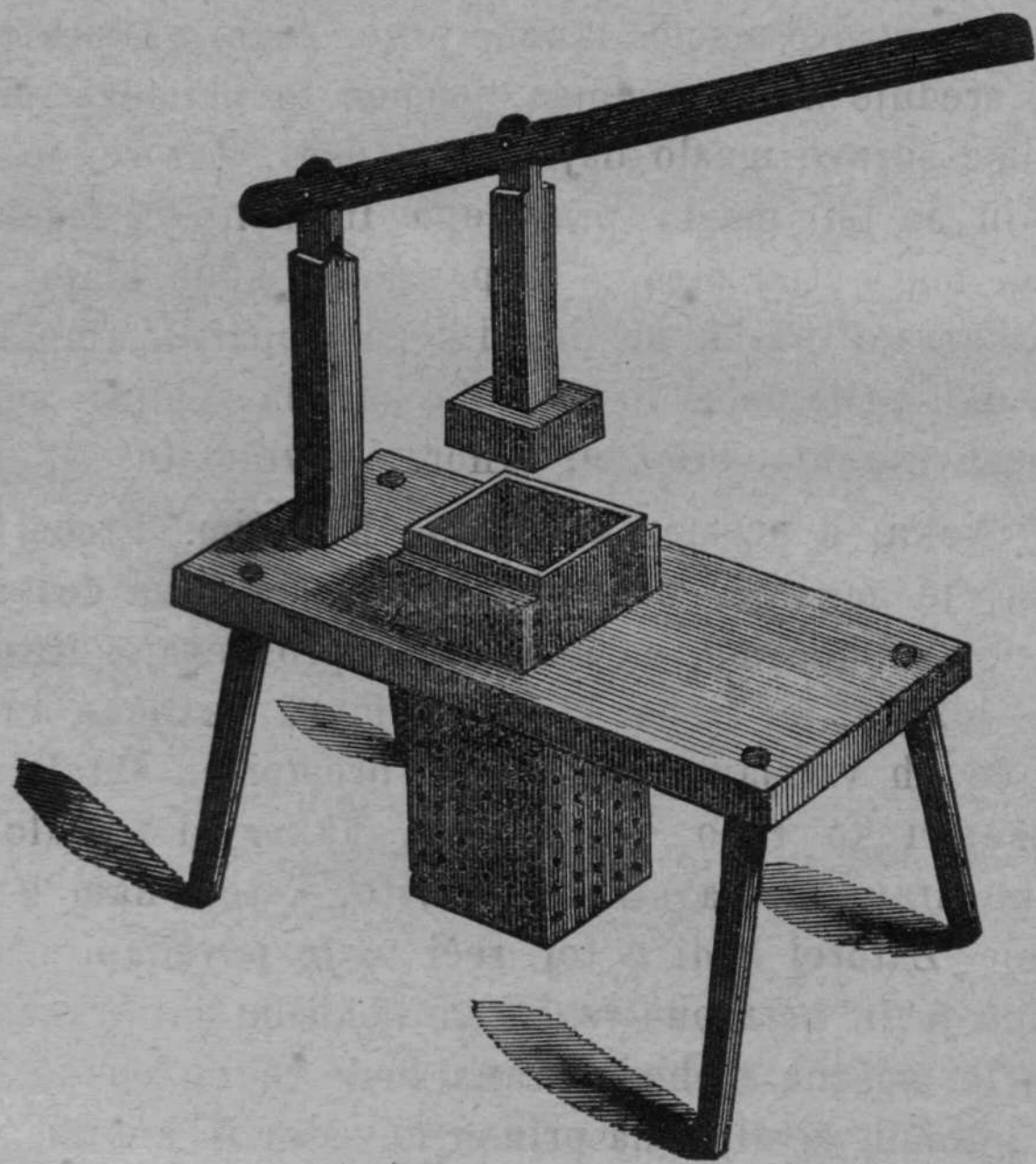
V Ljubljani 25. decembra 1889.

Obseg: Sadna stiskalnica. — Da konji ne love vajetov z repom. — Kadar živina zvrže. — Razne reči. — Zemljepisni in narodopisni obrazi — Naši dopisi. — Noviĉar.

Gospodarske stvari.

Sadna stiskalnica.

Da se pri nas sadjarstvo marsikje še slabo izplaĉuje, prihaja od tod, ker hoĉejo sadje le sveže v denar spraviti, a vendar je marsikterikrat za nje veĉ dobiti, ako mu damo drugo obliko.

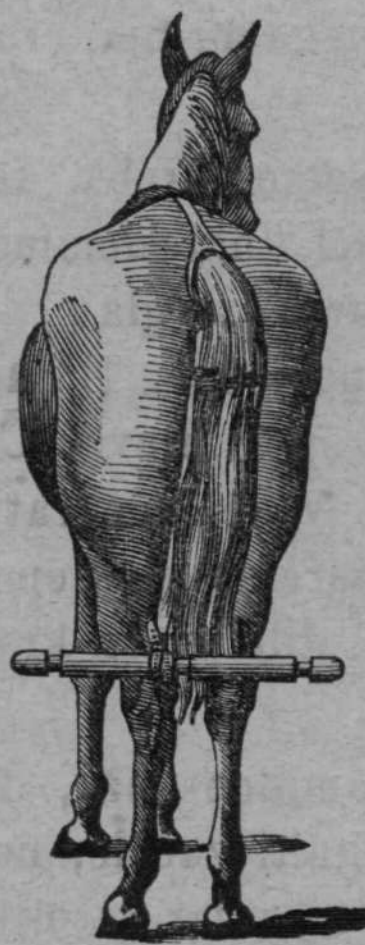
Podoba 1.

Dva glavna naĉina sta, kako se sadje pretvori in n pretvorjeno spravi v denar, namreĉ sušilo in napravljanje zgošĉenega sadnega soka. Tako pretvorjeno sadje moreš, kadar je, t. j. skezi celo leto, spraviti v denar, vsled tega lahko poĉakaš najboljšega kupa, izdelek lahko daleĉ proĉ pošiljaš in ni se ti bati, da se pokvari.

Za napravljanje zgošĉenega sadnega soka (ĉežane, praže, malinovca i. t. d.) rabijo primerne stiskalnice. Podoba 1. kaže tako stiskalnico, katero more narediti vsak vaški mizar ali tesar. Podoba je toliko jasna, da ni treba posebnega popisa, le toliko omenjamo, da se dno iztika in da bodi kakor tudi vzvod iz trdega, na pr. bukovega lesa. Velikost stiskalnice ravna se po tem, po koliko mislimo napravljati izdelka. Primerna je taka stiskalnica, ki ima 30 $\frac{c}{m}$ širok in 80 $\frac{c}{m}$ globok obod, ki se da iz stola jemati in snažiti. Taka stisne uže precej sadja in ob enem ne potrebuje nobene posebne sile. „Der Oeconom.“

Da konji ne love vajetov z repom.

O tej razvadi smo v „Novici“ uže nekaterikrat pisali in tudi uže odgovarjali na vprašanja o tej reĉi. Vajete najrajše love z repom prav žive, razburjene in nervozne kobile. Preže ti neprenehoma po njih, zlasti ĉe voznik nizko sedi, in kadar imajo vajet pod repom, nisi jih veĉ gospodar. Navadno priĉno dirjati in vozijo semtertja. Kakor hitro pa vajeta z repom ne morejo ujeti, pomirijo se brž. Take konje navadiš mirno teĉi in jih sploh odvadiš te sitne in ob enem nevarne razvade, ako privežeš rep s kratko vrvico, ki je dolga od repove korenine do skoĉnega ĉlena zgoraj na repov jermen, spodaj pa k vagi ter sredi vrvi pritrdiš drugi jermen, s katerim pritrdiš rep k vrvici. S tem jermenom je rep trdno privezan k vrvici, kar ne dela konju nobenih sitnosti, ne more pa nikakor vajetov loviti.

Podoba 2.

